

69. Perjantaina 23 päivänä toukokuuta 1997

kello 13

Päiväjärjestys

Ilmoituksia

Ulkopuolella päiväjärjestyksen

Valtioneuvoston selonteko: Talous- ja rahaliitto — Suomen vaihtoehdot ja kansallinen päätöksenteko 2244

Valtioneuvoston selonteko 4/1997 vp
Äänestykset

Vaaleja

1) Eduskunnan tilintarkastajien täydensyaali „

Toinen käsittely

2) Hallituksen esitys laiksi yritystuen yleisistä ehdoista ja laiksi yritystuesta annetun lain 21 §:n muuttamisesta „

Hallituksen esitys 252/1996 vp
Talousvaliokunnan mietintö 9/1997 vp

3) Hallituksen esitys laiksi alkoholilain muuttamisesta 2245

Hallituksen esitys 71/1997 vp
Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnan mietintö 9/1997 vp
Lakialoite 25/1997 vp

Mietintöjen pöydällepano

4) Hallituksen esitys laiksi kalastuslain muuttamisesta 2253

Hallituksen esitys 68/1997 vp
Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö 5/1997 vp

Puhetta johtaa puhemies Uosukainen.

Nimenhuudossa merkitään poissa oleviksi ensimmäinen varapuhemies Pesälä sekä edustajat Aaltonen, Aho, Ala-Nissilä, Anttila U., Aula, Brax, Halonen, Immonen, Isohookana-Asunmaa, Juhantalo, Kallis, Kanerva S., Kiviniemi, Krohn, Kuisma, Kukkonen J., Laakso, Lax, Leppänen P., Lindroos, Lipponen, Mikkola, Ojala A., Olin, Prusti, Rajamäki, Rinne, Taina, Veteläinen, Viljamaa, Vistbacka ja Vokkolainen.

Nimenhuudon jälkeen ilmoittautuu ed. Kuisma.

Ilmoitusasiat:

Lomanpyynnöt

Vapautusta eduskuntatyöstä saavat tästä päivästä virkatehtävien takia edustajat Lax, Lipponen, Pesälä, Taina ja Vistbacka sekä yksityisasioiden takia edustajat Aula, Juhantalo, Kallis, S. Kanerva, Mikkola, Olin, Rajamäki, Viljamaa ja Vokkolainen.

Uudet hallituksen esitykset

P u h e m i e s : Ilmoitetaan, että tasavallan presidentti on tänään antanut eduskunnalle hallituksen esitykset n:ot 83—90.

Kirjalliset kysymykset

P u h e m i e s : Ilmoitetaan, että eduskunnalle ovat, puhemiehelle osoitettuna, saapuneet vastaukset kirjallisiin kysymyksiin n:ot 349, 366, 367, 370, 373, 375, 376, 384, 385, 387, 392, 393, 399, 408 ja 462. Nämä kysymykset vastauksineen on nyt jaettu edustajille.

Valtioneuvoston selonteko: Talous- ja rahaliitto — Suomen vaihtoehdot ja kansallinen päätöksenteko

Valtioneuvoston selonteko 4/1997 vp
Äänestys

P u h e m i e s : Ulkopuolella päiväjärjestyksen tehdään päätös Talous- ja rahaliitto — Suomen vaihtoehdot ja kansallinen päätöksenteko -nimisen valtioneuvoston selonteon valiokuntaan lähettämisestä (VNS 4/1997 vp). Viime keskiviikon istunnossa julistettiin keskustelu asiasta päättyneeksi.

Puhemiesneuvoston ehdotuksen mukaan asia lähetettäisiin suureen valiokuntaan, jolle perustuslakivaliokunnan, valtiovarainvaliokunnan ja talousvaliokunnan on annettava asiasta lausunto.

Keskustelussa on ed. Vanhanen ed. Kääriäisen kannattamana vastoin puhemiesneuvoston ehdotusta ehdottanut, että asia lähetettäisiin suureen valiokuntaan, jolle perustuslakivaliokunnan, valtiovarainvaliokunnan ja talousvaliokunnan lisäksi hallintovaliokunnan, maa- ja metsätalousvaliokunnan, sosiaali- ja terveysvaliokunnan sekä työasiainvaliokunnan on annettava asiasta lausunto.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Puhemiesneuvoston ehdotus ”jaa”, ed. Vanhasen ehdotus ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 117 jaa- ja 48 ei-ääntä, 2 tyhjää; poissa 32. (Ään. 1)

Eduskunta on hyväksynyt puhemiesneuvoston ehdotuksen.

Selonteko lähetetään suureen valiokuntaan, jolle perustuslakivaliokunnan, valtiovarainvaliokunnan ja talousvaliokunnan on annettava asiasta lausunto.

Päiväjärjestyksessä olevat asiat:

1) Eduskunnan tilintarkastajien täydennysvaali

P u h e m i e s : Päiväjärjestyksen 1) asiana on eduskunnan tilintarkastajien täydennysvaali.

Kun täydennysvaalia varten vaalisäännön 7 ja 19 §:n mukaisesti jätetyssä ehdokaslistassa, jonka puhemies on tänään tarkastanut ja hyväksynyt, on eduskunnan tilintarkastajaksi ehdotettu valittavaksi yhtä monta kuin vaalissa on valittavia, totean vaalisäännön 10 §:n nojalla, että vaali on yksimielinen ja että valituksi on tullut ehdokaslistan mukaisesti ed. Mölsä.

Asia on loppuun käsitelty.

2) Hallituksen esitys laiksi yritystuen yleisistä ehdoista ja laiksi yritystuesta annetun lain 21 §:n muuttamisesta

Toinen käsittely
Hallituksen esitys 252/1996 vp
Talousvaliokunnan mietintö 9/1997 vp

P u h e m i e s : Käsittelyn pohjana on talousvaliokunnan mietintö n:o 9. Eilen pidetyssä kolmannessa varsinaisessa istunnossa julistettiin yleiskeskustelu asiasta päättyneeksi.

Eduskunta ryhtyy ensimmäisen lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

1 ja 2 § hyväksytään keskustelutta.

3 §

Keskustelu:

Ed. K ä ä r i ä i n e n : Arvoisa puhemies! Ehdotan, että 3 § hyväksytään mietintöön liitetyn vastalauseen mukaisessa muodossa, mikä tar-

koittaa sitä, että yritystuilla vahvistetaan myös alueellista tasapainoa.

Ed. R e h n : Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Kääriäisen tekemää ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

P u h e m i e s : Keskustelussa on ed. Kääriäinen ed. Rehnin kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksyttäisiin vastalauseen mukaisena.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Mietintö ”jaa”, ed. Kääriäisen ehdotus ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 116 jaa- ja 45 ei-ääntä, 4 tyhjää; poissa 34. (Ään. 2)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

4—12 §, johtolause ja nimike hyväksytään keskustelutta.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta toisen lakiehdotuksen 1 ja 2 §, johtolause ja nimike.

Lakiehdotusten toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

3) Hallituksen esitys laiksi alkoholilain muuttamisesta

Toinen käsittely
Hallituksen esitys 71/1997 vp
Sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunnan mietintö 9/1997 vp
Lakialoite 25/1997 vp

P u h e m i e s : Käsittelyn pohjana on sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunnan mietintö n:o 9. Ensinnäkin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotusten yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelu:

Ed. S k i n n a r i : Arvoisa puhemies! Käsittelyssä on alkoholilain muutos, joka julkisuudessa on saanut nimekseen ”limsaviinaongelma” eli al-

koholin myyminen ja hallituksen esityksen mukaan myös anniskelu alle 18-vuotiaille.

Kun asia ongelmana tuli julkisuuteen, eduskunnan sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunta saatuun ed. Räsänenin yli sadan allekirjoittajan aloitteen päätti myös omalta osaltaan valtiopäiväjärjestyksen mukaisesti ryhtyä toimenpiteisiin, kuuli asiantuntijoita ja teki hallitukselle sen tyyppisen ehdotuksen kuin hallitus on nyt eduskunnalle palauttanut.

Eilen käydyssä keskustelussa ja samoin, voidaan sanoa, ed. Virtasen nimellä kulkevassa muutosehdotuksessa tuodaan esille niitä kaikkia asioita, jotka valiokunnassa olivat esillä asiantuntijakerroksella. Valiokunta päätyi siihen, mihin se oli päätenyt ennen hallituksen esitystä ja myös hallituksen esityksen antamisen jälkeen. (Hälinää)

P u h e m i e s (koputtaa): Kehotan edustajia rauhoittumaan!

P u h u j a : Kuunnelkaa nyt, kun puhemies puhuu täällä. — Ensiksi promillerajoihin.

Tutkittiin myös sitä, että promilleraja olisi alennettu 1,2:sta 0:aan, mutta käytännössä myös alan teollisuus oli sitä mieltä, että tämän jälkeen he eivät ryhdy enää tekemään 1,1 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältäviä juomia, vaan nykyiset rajat riittävät. Näin tämän vaihtoehdon selvittely jätettiin tämän uskomuksen varaan.

Mitä ikärajan tulee, sitä kyllä todella myös pohdittiin, että ikäraja ed. Räsänenin aloitteen mukaisesti olisi alennettu 15 vuoteen. Mutta ongelmana on käytännössä se, että tämä olisi ollut viesti siitä, että 15—18-vuotiaat saavat sitten juoda. Tällaista viestiä valiokunta ei halua antaa ja toivon, että ei myöskään eduskunta, koska näitä nuoria ihmisiä, jotka ovat alle 18-vuotiaita, pitää edes yrittää varjella.

Täällä on tuotu monessa yhteydessä esiin, että valvonta on heikkoa. Se on meillä kaikessa lainsäädännössä heikkoa. Täällä ei toimi rikoslainsäädäntö sillä tavoin, että kaikki saataisiin koskaan kiinni, koska tulisi selvittelyyn. Tupakkalain yhteydessä naureskeltiin sille, että tällaisia säännöksiä laaditaan, joista kaikista ei ole edes mitään rangaistusta. Mutta viimeinen Who:n kokous, joka äskettäin oli Genevessä, osoitti, että Suomi on kaikkein parhaiten menestynyt tupakan torjunnassa. Eli vaikka ei ole rangaistussäännöksiä ja poliisi ei jokaisen nurkan takana ole käyttämässä, mitä joku tekee, niin lainsäädäntö ohjaa ihmisten käyttäytymistä jopa sillä

tavoin, että tupakankin osalta ovat ulkomaalaiset ihmetelleet, miksi joidenkin naisvaltaisten työpaikkojen edustajalla on niin paljon naisia yhtä aikaa kadulla polttamassa tupakkaa. Mutta tämäkin on varmasti ajan mukaan korjautumassa. Tarkoitin tässä nyt tupakkalain tuomia epäkohtia.

Jos siis valvonta on ongelma, se on vielä suurempi ongelma, jos meillä on erilaisia ikärajoja, sille kassalle tai kaupanmyyjälle, joka joutuu olemaan se henkilö, joka tätä kontrolloi. Jos laissa on 15 vuotta ja 18 vuotta, se on vielä suurempi ongelma, kuin että on 18 vuoden ikäraja. Tämä on kyllä asiantuntijoiden kanssa ja valiokunnassa voi sanoa, käyty kolmeen kertaan lävitse, siis sosiaali- ja terveysministeriön ja Tuotevalvontakeskuksen asiantuntijoiden kanssa.

Sama koskee hallussapitoa. Jos hallussapitosäännöstä ei ole, se johtaa tilanteeseen, jolloin 15—18-vuotias voi sitä pitää hallussaan. Tällais-takaan tilannetta ei haluta, vaan halutaan, että niillä viranomaisilla, joilla valtaa on, eli poliiseilla, on oikeus ottaa tämä pois. Tämän vuoksi tämä säännös lainsäädäntöön on otettu. Sitä on mietitty ja valiokunta yksimielisesti päätti näin tehdä. Tämä ei nyt mikään puoluepoliittinen ongelma ole, vaan tässä täytyy lähinnä käyttää järkeä, olkoon mikä jäsenkirja tahansa.

Mitä näihin ongelmiin yleensä tulee, niin täytyy aina muistaa se, että Suomessa suurin osa juodusta alkoholista on olutta, siis 50 prosenttia juodusta alkoholista on olutta ja se on nimenomaan yli 2,8-prosenttista olutta. Siellä ovat suurimmat ongelmat. Alkoholit on huumausaineisiin verrattuna, jos niin voidaan sanoa, onneksi pääongelma. Kaikki muut ovat sivuongelmia verrattuna juomiseen. 10 prosenttia suomalaisista juo suurimman osan viinoista ja jättää ilonpidon muille paljon vähemmälle, jos se niissä määrissä enää ilonpitoa on.

On myös epäilty sitä, onko valiokunta ollut ihan tolkuissaan, kun se on ruvennut puhumaan kotikaljasta ja simasta tässä yhteydessä. Mutta tämäkin on asiantuntijoitten kanssa käyty läpi sillä tavoin, että sosiaali- ja terveysministeriössä nimenomaan Tuotevalvontakeskus huolehtii käytännön valvonnasta ja antaa lupia. Luvan menettäminen on yksi sanktio sekä ravintoloille että myös vähittäiskaupalle. Suurin sanktio, mikä voi kohdata, on se, että menee toimilupa.

Tässä halutaan, että käytettäisiin tervettä järkeä. Tuotevalvontakeskuksen johtajalta kysyttiin, kun tässä nyt on ongelma perhejuhlien osal-

ta, voitaisiinko säilyttää nykyinen tilanne, että vastuuta olisi myös vanhemmilla, mikä tässä on nyt aika tavalla jäänyt syrjään. Itse haluaisin tässä kuten monessa muussakin yhteydessä peräänkuuluttaa vanhempien vastuuta lapsistaan ja myös nuorten vastuuta omasta itsestään, koska on tietysti kysymys siitä, mitä terveydelleen haluaa tehdä ja kuinka kauan on ajatellut täällä elää. Vakuutusyhtiöt ovat tietysti tyytyväisiä, jos kuolee nuorena. Tämä on jokaisen omalla vastuulla, mutta myös entistä enemmän vanhempien vastuulla. Keski-Euroopasta suomalaisten pitäisi tässä ottaa oppia. Siellä ei voida vaatia jokaiseen asiaan viranomaista, että se on viranomaisen ongelma, vaan monissa tapauksissa on kotien ongelma antaa ohjeita siitä, miten menettään.

Perhejuhlat on nyt jätetty lasten ja vanhempien keskeiseksi asiaksi, miten kotikaljaa ja simaa siellä otetaan. Tuotevalvontakeskuksen johtajalta nimenomaan kysyin, että jos tähän tehdään sellainen ponsi, jonka toivon sinun käyvän vielä läpi, ennen kuin valiokunnan mietintö valmistuu, ja siinä on otettu hänen näkökohtansa huomioon, pärjääkö Tuotevalvontakeskus ja ministeriö antaessaan ohjeita poliisille ja hallintoviranomaisille, että tässä käytetään tervettä järkeä 15—18-vuotiaitten osalta. Asiantuntija sanoi, että jos tällainen ponsi tehdään, mikä valiokunnan mietinnössä on perhejuhlien, kotikaljan ja siman osalta, niin hallinto pärjää näillä säännöksillä ja voi tällaisen ehdotuksen antaa.

Kaiken kaikkiaan, jos pannaan asioita suhteelliseen järjestykseen, niin alkoholi Suomessa on todella ongelma ja se on suuri ongelma. Suurin osa alkoholista on kaikkea muuta kuin sitä juomaa, josta tässä on kysymys. Tämä on yhteistyössä viranomaisten kanssa tehty ja on haluttu eduskunnan taholta nopeasti puuttua havaittuun ongelmaan. Hallussapito ja perhetilaisuudet — nimenomaan perhetilaisuudet — eivät ole käytännössä olleet viranomaisten mukaan ongelma, vaan ongelma on ollut alkoholin myyminen limsaviinon muodossa alle 18-vuotiaille.

Arvoisa puhemies! Näillä perusteilla totean, että ei ole mitään syytä ensinnäkään ed. Virtasen muutosehdotusta esittää puhumattakaan, että joku sitä kannattaisi.

Ed. Kuisma merkitään läsnä olevaksi.

Ed. I h a m ä k i (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ed. Skinnari otti ikärajakysymyksen esille, ja haluan todeta, että hallitus esitti ikärajaiksi 18:aa vuotta. Jos valiokunta olisi alentanut ikärajaa, olisi se ollut selvä viesti, että alkoholin käyttö on suositeltavaa yhä nuoremmille. Sama koskee nyt tietysti eduskuntaa. Nimenomaan kaupan järjestöt ja muut asiantuntijat olivat 18 vuoden ikärajan kannalla. Yksi ja sama ikäraja eri tavaroiden myymiselle on tietysti helpompaa kaupan tiskillä ja kassalla. Sitä paitsi mitä vanhempana alkoholin käytön aloittaa, sitä parempi asianomaisen terveydelle eikä vähiten maksan kehitymiselle.

Ed. A i t t o n i e m i : Rouva puhemies! Tässä ei ole aikaa pitkiin jorinoihin. Kun on saatu tuoreita hedelmiä ja kauniita kukkia kotiin vietäväksi, niin täytyy lähteä niitä viemään, ennen kuin ehtivät nahistua ja lakastua, niin kuin sanotaan. Mutta ihan muutama sana.

Ed. Räsänen aloite limuviinon myynnin kieltämisestä alle 15-vuotiailta oli erinomaisen hyvä, vaikkon sitä allekirjoittanutkaan. Olen myöntänyt sen suoraan ja selittänyt syynkin eikä siinä ole mitään. Minä allekirjoitan mitä haluan niin kuin muutkin, tai olen allekirjoittamatta ja sillä siisti.

Mutta niin kuin aina eduskunnassa, kun puhutaan alkoholista ja myös tupakasta, jollakin tavalla menetetään maltti ja tehdään tällaisia muutoksia kuin nyt valiokunnassa on tehty. Toisin sanoen alle 18-vuotiaista kielletään, aikuista ihmistä, kun on 18 täyttämässä, juomasta pilsneriä. Jos pitkälle ajatellaan asiaa, niin on väitetty, ettei saisi hakea juoman perhejuhliin kellaristaan, vaan pitäisi siihen aikuinen palkata, mikä tietysti on sellaisenaan perusteeton näkemys.

Keskustelussa on puhuttu kodista, totta kai koti on tärkeä, mutta uskonnosta ja isänmaasta ja kaikesta muustakin. Kaikki alkoholipoliittisen keskustelun asiat ovat tulleet kaikkine mausteineen esille ja nyt ollaan ratkaisun hetkillä.

Olen sitä mieltä, että se riittää, että kielletään limuviinon myyminen alle 15-vuotiaille, niin kuin on ed. Räsänen aloitteessa ja sillä siisti. Kaikki, mitä on siitä menty yli, on kohtuutonta. Kun on sanottu, että alle 18-vuotiaan ikäraja on myös tupakkalaisissa — jos oikein käsitin ed. Ihmäen näkemyksen, hän puoli tällä perusteella — niin ei se, että lainsäädännössä yhtä virhettä korjataan toisella, auta mitään. Pitäisi korjata myös tupakkalaki, mutten nyt siihen enää puutu. Toisin sanoen ed. Virtasen esitys tässä tapauksessa, joka noudattelee ed. Räsänen lakialoitetta, joka

on vielä selkeämpi ja pelkistetympi, on ihan paikallaan.

Mutta, rouva puhemies, ihan lopuksi se, mitä täällä on puhuttu siitä, että ei nyt saisi alle 18-vuotias hakea kellarikomerosta kotikaljaa tai simaa neljänteen kerrokseen, vaan sinne pitäisi mennä aikuisen, ei kyllä pidä paikkansa. Tässä olen ihan samaa mieltä kuin ed. Myllyniemi täällä eilen. Ei tällainen henkilö ole hallussapitäjä siinä mielessä eikä sellainenkaan kaupan lähetti, joka siirtää varastosta toiseen tai varastosta kauppaan tällaisia aineita. Ei hän ole hallussapitäjä, vaan mekaaninen lähetti, joka ei täytä hallussapitäjän tunnusmerkkejä lainkaan. Siinä mielessä olen tässä asiassa samaa mieltä.

Mutta turha tämmöisiä asioita lakiin on tässä tapauksessa tuodakaan, vaan muutetaan se niin, että alle 15-vuotiaalle myynti on kielletty ja se on sillä siisti. Lain täytyy olla kohtuullinen ja keskeillä oikeutta, niin silloin sitä myös noudatetaan. Mutta jos pannaan alle 18-vuotiaalle, ettei saa pilsneripulloa avata, niin kyllä minä sanon suoraan, että oikein uhallakin rikotaan tämmöistä lakia. Täytyy pysyä kohtuudessa näissä asioissa minun mielestäni. Se on vain minun mielestäni, rouva puhemies.

Ed. V i r t a n e n : Arvoisa puhemies! Hyvin lyhyesti, vaikka pahimmat puhuvatkin minun jälkeeni uudestaan tästä. Yksinkertaisesti minä olen 15 vuoden kannalla ja voisin olla alemmankin rajan kannalla. En suinkaan puolustele alkoholin käyttöä, vaan olen sitä mieltä, että tämä laki halveksii suomalaista nuorisoa. Kun tällä piti suojella lapsia alkoholin varhaislimukäytöltä, niin tänne on pantu todella 18 vuoden ikäraja. Jos eduskunta haluaa entisestään romahduttaa arvoaltaansa ja tehdä itsensä naurettavaksi, niin siitä vain, koska todellakin kun tietää, mikä todellisuus on ja miten kokemukset hankitaan, niin on todella sääliittävä ja naurettava tämä 18 vuoden rajan vetäminen näissä viinoissa, teidän kielellänne viinoissa.

Minä eilen sanoin, että kun ennen juotiin keskioletta, niin se oli kolmeprosenttista. Nykyään siinä lukee 4,5 prosenttia. Eli me vaihdoimme kantavierreväkevyyden tilavuusprosenttiin ja saatiin näyttämään keskiolet rankemmalta. Nyt tämä prosenttimäärä, mikä tässä on 2,8, on sillä vanhalla kielellä vähän alle kaksi, puolitoista ehkä. Siinä ei edes paljon sitä ole puhumattakaan tosiaan sotkujutuista, että pojat ovat valmiita armeijaan ja muualle eivätkä saa juoda pilsneriä eivätkä pitää hallussa. Tietysti tässä tuli näin

kiire ja kiireellähän ei synny mitään muuta kuin tosiaan, että lasten päähän jää jotain muutakin, että se alkoholi vielä vaikuttaa tehokkaammin.

Mutta minun esityksestäni jäi 16 § pois, että vähittäismyynnissäkin olisi 15 vuotta raja. Samalla minä olisin ottanut tästä kotikaljat ja simat pois, vaikka kuka sanoisi mitä. Todella jos hallitus haluaa vielä näyttää lapsillekin, kuinka surkea se on, niin siitä vain.

Ed. H y s s ä l ä : Arvoisa puhemies! Helppo yhtyä tuohon ed. Skinnarin puheenvuoroon. Tämähän on siis hallituksen esitys eikä sosiaali- ja terveysvaliokunnan esitys, mutta valiokunnan yksimielinen päätös. Se perustui asiantuntija-kuulemisiin, ei sitä hatusta vedetty, vaan kyllä siihen perehdyttiin. Siellä tuli selkeästi esille se, että huoli nuorison alkoholisoitumisesta on todella vakava. Siitä kertovat uusimmat tutkimustulokset, erityisesti tutkimusprofessori Matti Rimpelän esimerkiksi Tampereella tehdyt tutkimukset.

Tässä on kiinnitettävä suurta huomiota myös tähän valvontaan, ja sanktiothan ovat myyntioikeuden menettämiset. Tupakkatuotteiden ostamisestaan kerrotaan tutkimustuloksien, että valvonta ei siellä pelaa eli erittäin helppo on alaikäisten ostaa tupakkatuotteita. Toivottavasti tässä saadaan valvonta toimimaan paremmin.

Ed. K i l j u n e n : Arvoisa puhemies! Pidän käsittelyssä olevaa lakiesitystä tarpeellisena ja kiitän sekä hallitusta että valiokuntaa asian riipästä käsittelystä.

Tällä laillahan pyritään kieltämään limuviinon myyntiä ja anniskelu alle 18-vuotiaille, mutta sen lisäksi sillä pyritään kieltämään myös limuviinon hallussapito ja kuljettaminen.

Kun lakiesitys on näin tiukka, mikä minusta on kyllä ihan hyvä, että näin on, jää kuitenkin kysymään, olemmeko luomassa järjestelmää, joka tulee kylläkin syyllistämään nuoria ja lapsia, mutta jättää tärkeimmän pään eli limuviinon tuottajat koskemattomaksi.

Minusta, jotta tämä laki olisi todella tehokas ja todella suojaisi lapsia, mikä tässä on ollut tavoitteenakin, sillä olisi pitänyt kieltää limuviinon valmistus ja markkinointi. Sen olisi pitänyt olla tässä lähtökohtana. Me hyvin tiedämme, että limuviinat käsitteenä on suunnattu lapsille.

Ed. V i i t a n e n : Arvoisa puhemies! Koska aikaa ei ole paljon, en käytä tässä mitään varsinaista puheenvuoroa, vaan aivan yhden näkö-

kulman tuon esille. Täällä on tänäänkin tuotu se näkökulma esille, että mikäli eduskunta nyt laskee ikärajan hallituksen esityksen 18 vuodesta 15:een, syntyi se kuva, että me haluamme rohkaista nuorten alkoholinkäyttöä. Mutta eikö tilanne oikeastaan olisi vain päinvastoin, vaikka se ikäraja olisikin 15 vuotta, sillä tällä hetkellä limuviinon osalta tilanne on villi eli sitä ei ole kielletty? Jos ikäraja nyt tulisi 15:een, niin tilanne tämänhetkisestä kiristyisi.

Ed. K a r h u n e n : Arvoisa rouva puhemies! Täytyy aloittaa kommentoimalla ed. Kiljusen puheenvuoroa, joka oli kyllä aivan käsittämätön. Hän totesi, että täällä olisi pitänyt kieltää limuviinon valmistaminen. Eikö sitten 30-vuotias ihminen saisi nauttia limuviinoja näin halutessaan, jos pitää sen tyyppisistä? Se on uusi tuote markkinoilla. Samanlaisia voi tehdä kotona. Jos joku haluaa sen valmiina ostaa, niin ostakoon.

Ylipäättänsäkään en ymmärrä tätä keskustelua nuorten nuoriin kohdistuvasta holhouksesta. On ihan selvä juttu, että alaikäisiltä lapsilta pitää kieltää limuviinon ostaminen. Olen itse allekirjoittanut ed. Räsäsen aloitteen. Nuoret juovat siitä huolimatta, oliko heidän suoraan ostettavanaan limuviinoja tai ei. Nuorten juomisen suurin ongelma ei ole edes limuviinat, vaan keskiolut ja itse asiassa ihan oikea alkoholi, jota heille aina löytyy joku ostamaan. Mielestäni on todella huolestuttavaa tämä suunta, mihin Suomessa on menty, että jatkuvasti vedetään vastuuta pois perheeltä, vanhemmilta ja lähiympäristöltä eikä nuoren tarvitse itse ottaa lainkaan vastuuta siitä, miten käyttäytyy ja miten juo. Tämänhetkisellä kehityksellä ei lainkaan paranneta juomiskultuuria Suomessa, päinvastoin koko ajan lisätään holhoamista ja kierretään varsinaista ongelmaa.

Ed. S o i n i n v a a r a : Arvoisa puhemies! Kun tässä on moneen kertaan korostettu sitä, että sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö on yksimielinen, niin meillä on sellainen hallituspuolueitten sääntö, että hallituspuolueiden edustajat vain yksimielisesti muuttavat hallituksen ehdotuksia. Tältä osin jäin hallituspuolueissa kyllä yksin. Minua on sen jälkeen kyllä valistettu, että koska tämä kuitenkin jollakin tavoin liittyy alkoholiin ja koska alkoholiasiat ovatkin oman tunnon kysymyksiä, säännöt eivät niitä koske. Niinpä aion täällä suuressa salissa äänestää alemman ikärajan puolesta. Harmittaa vain, että vastaehdotuksessa ei ole korjattu muita tämän lain puutteita.

Ongelmahan lähti, niin kuin täällä koko ajan on puhuttu, limuviinoista. Lakiehdotus ei puhu niistä vaan se puhuu kaikista miedoista alkoholi-juomista. Limonadipohjaisten mietojen alkoholi-juomien osuus on noin 5 prosenttia juomista, jotka kielletään. Merkittävimmät kaupassa myytävät tuotteet, jotka joutuvat nyt listalle, ovat todellakin ykkösolut ja niin sanottu perhekalja tai kotikalja, ja anniskelun puolella ehdottomasti merkittävin syntilistalle joutuva on normaali kannusta kaadettava kotikalja, joka yleensä on baareissa itsepalvelussa ja joka tämän jälkeen ei oikeastaan voisi enää olla itsepalvelussa, koska baaria uhkaa anniskelukielto, jos joku alle 18-vuotias sitä kaataa.

Luen valiokunnan pontta sillä tavalla, että kuitenkin anniskelukieltoa ei aivan heti annetaisi, vaikka joku 17-vuotias lasillisen kotikaljaa joisi tai joku alle 18-vuotias eduskunta-avustaja eduskunnan kahvilassa kotikaljaa ottaisi. Minusta tässä mennään selvästi liiallisuuksiin ja tavallaan pientä ongelmaa korjataan määräyksillä, jotka koskevat satakertaisesti laajempaa aluetta.

Ed. A l a r a n t a : Arvoisa puhemies! Lyhyesti toivon, että tästä eduskunnasta ei tulisi huuto-kauppakamaria, jossa hetkellisten mielijohteiden vallitessa pelkällä mutua-tuntumalla muutellaan valiokuntien työtä ja valiokuntien mietintöjä. Niin kuin on todettu, tässä on taustalla hallituksen yksimielinen esitys ja sosiaali- ja terveysvaliokunnan yksimielinen mietintö. Valiokunta on kuunnellut, niin kuin täältä voi lukea, asiantuntijoita ja miettinyt, kuten valiokunnan puheenjohtaja Skinnari jo totesi, tarkkaan ikärajaa ja tullut tähän lopputulokseen, mikä mietinnöstä käy ilmi ja mitä eilen illalla keskustelussa moneen kertaan käsiteltiin.

Toivon, että eduskunta hyväksyy valiokunnan mietinnön.

Ed. R a s k : Arvoisa rouva puhemies! Vallalla on yleinen ja yhteinenkin mielipide siitä, että jotakin pitäisi lopsijuopottelulle tehdä. Nyt sitten, kun ollaan asiaan puuttumassa, joidenkin mielestä on tehty väärin. Niin kuin edellä useatkin ovat todenneet, asiantuntijakuulemisen perusteella päädyttiin valiokunnassa nyt käsittelemään olevaan esitykseen. Valiokunta ei todellakaan muuttanut ikärajaa, vaan se oli hallituksen esityksessä.

Limuviinojahan on tuotettu jo vuosia ja niiden tuottamisen kieltäminen ei olisi ollut mahdollista, koska niitä kuitenkin muualla Euroopassa

tuotetaan. Mutta limuviinoja ei ole valmistettu alaikäisten juotavaksi, ja sen tähden katsoimme, että on välttämätöntä tämä esitys tehdä. Valvonnan kannalta on huomattavasti parempi, että eri tuotteiden ikärajat ovat samanlaiset. Tupakan ja alkoholin suhteen nyt on päädytty 18 vuoteen, ja se on mielestäni aivan hyvä asia.

Ed. P e r h o : Arvoisa puhemies! Nuorten alkoholinkäyttö on joka tapauksessa vakava yhteiskunnallinen ongelma. Tosi asia on esimerkiksi, että nuorista alle 18-vuotiaista on tutkimusten mukaan havaittu olevan noin 15 prosenttia suurkuluttajauralla. Kun maamme aikuisväestöstä noin 10 prosenttia on suurkuluttajia, niin voimme vain arvioida sitä rasitusta muun muassa terveydenhuoltojärjestelmälle, mikä aikanaan aiheutuu, jos tämä trendi jatkuu.

On tietysti hyvin monitahoinen kysymys, millä tavalla nuorten alkoholinkäyttöön voidaan vaikuttaa. Tämä lakiesitys on yksi keino, mutta ennen kaikkea on tärkeää, että aikuiset eivät siirrä suomalaisen juomakulttuurin mallia sukupolvesta toiseen lapsille. Myös lapsialkoholit, jos näin voi sanoa, ovat samanlaisia kuluttajia, kerran viikossa pää kunnolla täyteen. Tässä on kysymys aikuisten antamasta mallista ja minusta ennen kaikkea siitä, että alkoholivalistus ei ole tätimäistä moralisointia, vaan se vetoaa nimenomaan nuoren tietoon, tuo selkeästi julki sekä alkoholin terveyshaitat että sen, mitä myönteistä siitä voi seurata, mutta ennen kaikkea, mitä suurkuluttaminen ja tiedottomaksi vetäminen voi pahimmillaan aiheuttaa.

Ed. K o k k o n e n : Arvoisa rouva puhemies! Olin ensimmäinen allekirjoittaja eduskunnassa, kun teimme hallitukselle kyselyn siitä, aikooko hallitus vapauttaa miedot viinit päivittäistavara-kauppoihin. Olen ymmärtänyt, että joillekin on siitä syntynyt sellainen käsitys, että olen hyvin vapaan alkoholipolitiikan kannattaja ja sen kannattaja, että lapsillekin voidaan myydä vaikka limuviinoja. Haluan sen vuoksi tuoda esiin, että olen täysin sieluin sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietinnön takana. Olen ollut valiokunnassa tätä asiaa käsittelemässä. Minusta on hyvin selvää, että alkoholi ei ole terveellistä nuorille. Nuorten elimistö ei ole sopeutunut kuluttamaan alkoholia samalla tavalla kuin hieman vanhempien ihmisten. Vaikka vastuuta on myös lapsilla itsellään, nuorilla itsellään, niin kyllä vastuuta on oltava myös perheillä. Aikuiset eivät saa siirtää tässä kokonaan vastuuta nuorille ihmisille.

Hyvin selväksi, kuten täällä jo on aikaisemmin mainittu, tuli valiokunnan käsittelyssä myöskin se, että anniskelukieltä ei varmuudella tule heti, jos nuorille tarjotaan, niin kuin tähänkin saakka, simaa taikka kotikaljaa. Minusta hallituksen esitys on kannatettava. Hallitus ansaitsee kiitoksen, että on näin ripeästi tässä asiassa toiminut.

Ed. V e h k a o j a : Arvoisa rouva puhemies! Asian vireilletulo lähti siitä, että erittäin nuoret lapset ovat ryhtyneet juomaan limuviinaa. Näin ollen kohderyhmä erityisesti on ollut alusta saakka alle 15-vuotiaat. Näen itse niin, että eduskunnasta joka tapauksessa tulee lähtemään signaali, joka on lapsijuopottelua vastaan, tuleepa päättökseksi kumpi ikärajan tahansa.

Pidän huonona sitä asiaa, että alkoholipoliittikka on edelleen näin poukkoilevaa meillä. Sehän osoittaa mitä suurimmassa määrin, että me elämme edelleenkin suurten traumojen kanssa näiden alkoholikysymysten osalta.

Olen sitä mieltä, ilmoitin sen myöskin valiokunnassa lähetekeskustelussa, en päässyt varsinaiseen päätöstilanteeseen, että mielestäni 15 vuotta kyllä riittää tässä ikärajaksi. Me voisimme hyvin mielestäni palauttaa sen vanhan hyvän ajatuksen, että rippikouluun asti ollaan lapsia, mutta sitten, niin kuin elävä elämäkin on osoittanut, aletaan vähitellen harjoitella sitä aikuisuuteen sopeutumista. Tässä kuitenkin täytyy muistaa, että prosenttiraja, josta nyt puhutaan, on melkoisen kohtuullinen. En näe näitä mörköjä, niin kuin täällä on tullut esille.

Onneksi alkoholi on omantunnon asia. Minäkin olen ajatellut niin, että voin eduskuntakäsittelyssä kantani tuoda myöskin julki.

Ed. Kiljuselle haluaisin kuitenkin sanoa sen kommenttina, että alkoholi se juovuttaa eikä se, missä muodossa sitä juo. Mallasjuomat ja limuviinat mielestäni on tästä syystä hyvin tärkeä pitää samanlaisessa käsittelyssä.

Ed. R i m m i : Rouva puhemies! Kun ed. Räsänen aikoinaan lakialoitteen tästä asiasta teki, silloin rohkeni toivoa sitä, että asia saadaan nopeasti käsitellyksi. Nyt haluan lausua hallitukselle ja myös valiokunnalle suuret kiitokset siitä, että asia on nyt näin pitkällä.

Mitä tulee ikäraja-asioihin, olen sitä mieltä myöskin, että valiokunta on tehnyt aivan hyvää työtä. He ovat todella asiantuntijoiden lausunton perusteella ikärajan päättäneet.

Mitä tulee siihen, kun jossain puheenvuorossa tuli esiin, että halutaan liiaksi ohjata nuorisoa,

kaikella lainsäädännöllä ohjataan aina johonkin suuntaan. Rohkenisin toivoa sitä, että täällä lailla kyettäisiin ohjaamaan paitsi nuorisoa ennen kaikkea vanhempia perheenjäseniä siihen suuntaan, että tämä laki olisi sellainen viesti, joka pysäyttäisi myöskin perheissä miettimään lasten kasvatusta, nuorison ohjaamista entistä paremmin. On valitettava tosiasia se seikka, että tämän päivän suomalaisissa perheissä ja kodeissa aivan liian löysästi tähän vakavaan ongelmaan suhtaudutaan. Toivon todella, että eduskunnassa nyt käyty keskustelu ja tämä laki pysäyttävät suomalaisia laajemminkin pohtimaan meidän hyvin ongelmallista lasten ja nuorten juomatapaa.

Ed. R ä s ä n e n : Arvoisa puhemies! En aio puhua pitkään, mutta tulen puhujakorokkeelle varmuuden vuoksi, että minua ei keskeytetä kesken puheen.

Haluan vielä kiittää sosiaali- ja terveysvaliokunnan puheenvohtajaa ed. Skinnaria asiallisesta puheenvuorosta ja siitä, että valiokunta todellakin ripeästi tarttui tähän aloitteeseen ja ongelmaan ja lähti viemään asiaa eteenpäin, samoin kuin sosiaali- ja terveysministeriö toimi asiassa nopeasti.

Jos mennään ikärajakysymykseen, niin mielestäni se on melko monitahoinen kysymys, eli tulisiko rajan olla 18 vuotta vai 15 vuotta, joka oli aloitteessani. Itse asiassa lakialoitetta valmistellessani olin alkuperäiseen tekstiin kirjoittanut 18 vuoden ikärajan, mutta erinäisten seikkojen vuoksi päädyin esittämään 15 vuotta. Yksi seikka, mikä siihen vaikutti, oli se, että kävin keskusteluja sosiaali- ja terveysministeriön virkamiesten kanssa ja sieltä taholta tuli siinä vaiheessa aika vahvana 15 vuoden esitys. Myös käymissäni keskusteluissa edustajien kanssa kävi selväksi se, että on lukuisia edustajia, jotka eivät 18 vuoden ikärajaa hyväksyneet vaan olivat 15 vuoden rajan kannalla.

Lisäksi 15 vuoden rajaa puolsi ajattelussani se, että näin mietojen juomien kohdalla rajoitus kohdistuisi selkeästi lapsiin, ei esimerkiksi 17-vuotiaisiin nuoriin. Koska omat perusteluni tälle rajoitukselle olivat ennen kaikkea lääketieteelliset, 15 vuoden raja sopi siihen. Terveydenhuollossahan henkilö, joka on 15 vuotta nuorempi, lasketaan lapseksi. Hänet hoidetaan lasten osastoilla ja hänen elimistönsä, esimerkiksi maksa, ei ole kehittynyt sillä tavalla kuin on aikuisen elimistö.

Kun ed. Kokkonen puhui nuorista, joiden elimistö ei kestä alkoholia, kyllä tosiasia on se, että

lääketieteellisesti nimenomaan alle 15-vuotiaiden henkilöiden elimistö on sellainen, että se ei kestä alkoholia. Sitä vanhempien elimistö sinänsä, jos ihan puhutaan pelkästään fyysisestä todellisuudesta, alkoholia pystyy käsittelemään. Eri asia on tietenkin sosiaaliset ulottuvuudet.

Toisaalta 18 vuoden ikärajaa puoltaa mielestäni yhdenmukaisuus ja johdonmukaisuus. On selvää, että kauppiaiden ja myyjien kannalta valvonta on yksinkertaisempaa, jos raja on sama, olipa sitten kysymys näistä virvokkeista, joita ei itse asiassa edes lasketa alkoholijuomiksi tämänkään lainmuutoksen jälkeen, tai sitten keskioluesta.

Myös jos ajatellaan nimenomaan näiden limuviinujen käyttöä, jotka ovat yhä voimakkaammin tulossa markkinoille, humalahakuisessa juomisessa ne ovat ongelma nimenomaan lasten kohdalla. 11-, 12- ja 13-vuotiaat lapset menevät kauppoihin ja ostavat näitä juomia sitä varten, että he voisivat näistä humaltua. Vanhemmat lapset, yli 15-vuotiaat, taas enimmäkseen käyttävät keskiolutta ja muita juomia humalahakuisessa juomisessa. Mielestäni kaikkein tärkeintä on se, että joka tapauksessa alle 15-vuotiailta nämä juomat kielletään.

Haluaisin vielä puuttua limuviinujen valmistuskieltoasiaan, joka tuli jälleen esiin ed. Kiljusen puheenvuorossa. Omasta mielestäni näiden juomien valmistusta nimenomaan ei tule kieltää, koska aikuisilla tulee olla tällaisia vaihtoehtoja saatavilla. Esimerkiksi mainitsin edellisessäkin keskustelussa sen, että jos itse menen ravintolaan ja haluan tilata alkoholittonta samppanjaa hääpäiväni kunniaksi, nämä ovat juuri niitä juomia, joita silloin tarjoilija tuo, eli aikuisille täytyy olla näitä vaihtoehtoja. Nämä ovat ns. alkoholittomia juomia, joita tarjoillaan silloin, kun niitä halutaan.

Olisikin täysin järjetöntä kieltää alle 2,8-prosenttisten juomien valmistus, kun meillä saadaan valmistaa nyt menneen lakiuudistuksen myötä huomattavan vahvoja juomia, jotka ovat todella vaarallisia varsinkin tottumattomille käyttäjille.

Joka tapauksessa pidän tärkeänä sitä, että asian käsittely etenee ripeästi, niin kuin se on tähänkin saakka edistynyt. Olen iloinen siitä, että asia on etenemässä.

Ed. K o k k o n e n (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Olisin kysynyt ed. Räsäseltä, mihin lähteeseen hän viittaa, kun hän toteaa, että 15-vuotiaan elimistö pystyy käsittelemään alkoholia aivan yhtä hyvin kuin aikuisen.

Ed. K i l j u n e n (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Väärinkäsityksen välttämiseksi haluan tuoda sen seikan esille, että en ole ehdottanut alle 2,8 prosenttia alkoholia sisältävien juomien valmistuksen kieltämistä. Tämä väärinkäsitys tuli eräissä muissakin keskusteluissa jo esille.

Olisin sitä mieltä, että nimenomaan limuviinujen valmistus ja markkinointi tulisi kieltää eli limonadin muodossa alkoholin markkinointi ja valmistus. Itse asiassa tämäntapainen kieltö ratkaisisi myös ongelman ikärajoista, johon ed. Räsänen puheenvuorossaan viittasi, koska on itsestään selvää, että 15—18 vuoden ikärajoilla spekulointia on vaikea valvoa ja se tuottaa ongelmia. Ylipäätään limuviinaongelmasta parhaiten päästäisiin sillä tavalla irti, että kiinnittäisimme huomion tuotantoon ja markkinointiin.

Ed. S a a r n i o (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! En oikein ymmärtänyt ed. Räsänen puheenvuorossa sitä osaa, jossa hän puhui alkoholittomasta vaihtoehdosta näiden juomien kyseessä ollen. Olemmeko nyt kieltämässä alkoholittomia juomia alle 15-vuotiailta? Tämä logiikka tuntuu aika kummalliselta. Siinä mielessä toivoisin, että ed. Räsänen voisi vielä kerran kertoa siitä alkoholittomasta vaihtoehdosta, jonka näissä näkee.

Ed. R ä s ä n e n (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olemme todellakin nimenomaan kieltämässä alkoholittomien juomien myyntiä. Nimittäin nykyisen alkoholilain mukaan juomat, joiden vahvuus on 1,2—2,8 prosenttia, määritellään alkoholittomiksi juomiksi. Tämä pitää todellakin paikkansa.

Ed. K o k k o s e l l e vielä haluaisin todeta sen, että yli 15-vuotiaan ihmisen elimistö, muun muassa maksa, vastaa kaikilta toiminnoiltaan aikuisen ihmisen maksan toimintoja. Siinä mielessä se kykenee polttamaan alkoholin, mutta aivan eri asia ovat sitten sosiaaliset ulottuvuudet, onko 16-vuotias sosiaalisesti kypsä siirtymään tällaisiin juomiin. Se on sitten kokonaan eri asia.

Ed. P u i s t o : Arvoisa puhemies! Viime kaudella, kun alkoholilainsäädäntöä muutettiin, oli aavistettavissa tämän tyyppinen tuote, joka nyt on nimellä limsaviina. Erityisesti kiinnitettiin silloin huomiota mainospykälään ja mainospykälää hiottiin pitkään. Oleellinen osa mainospykälässä oli se, että alkoholin mainonta, jonka prosenttimainontaa korotettiin silloin ns. campari-

asteeseen asti, ei saa missään tilanteessa olla mielilyttäviä tai paremman elämän mielikuvia luovaa. Limsaviinujen kohdalla mainos on erityisesti kohdentunut nuoriin tyttöihin ja se erityisen suurilla, värikkäillä mainoksilla antaa mielikuvan paremmasta porukasta, mukavammasta elämästä.

Tältä osin olen erittäin iloinen, että hallitus on nopeasti reagoinut, ja tämä on tähän mainoskampanjaan hallituksen vastaisku. Toivon, että pystymme tästä tänään äänestämään, jotta tämä olisi kesäkuun 1 päivänä voimassa.

Ed. T i u s a n e n : Arvoisa puhemies! Aivan lyhyesti ongelma on siis se, että lapset ja erittäin nuoret henkilöt haluavat huumata itsensä. Se on todellinen ongelma. Yhteiskunnan pitäisi siihen puuttua, miksi näin tapahtuu. Lakiesitys sinänsä on tietysti hyvä.

Aivan lyhyesti maksakysymykseen. Se on aivan selvä, että 15- ja 16-vuotiaiden maksan entsyymitoiminta on sitä laatua, että alkoholin eliminoiminen on suunnilleen samanlaista kuin aikuisillakin. Sen tiedän.

Yleiskeskustelu julistetaan päättyneeksi.

Eduskunta ryhtyy hallituksen esitykseen sisältävän lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsitteelyyn.

15 § hyväksytään keskustelutta.

16 §

Keskustelu:

Ed. V i r t a n e n : Arvoisa puhemies! Ehdotan, että pykälä hyväksyttäisiin ed. Räsänen aluperäisen lakialoitteen mukaisena niin, että vähittäismyyntiraja olisi 15 vuotta.

Ed. S o i n i n v a a r a : Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Virtasen ehdotusta siitä, että 16 § hyväksyttäisiin lakialoitteen mukaisena.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

P u h e m i e s : Keskustelussa on ed. Virtanen ed. Soininvaaran kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksyttäisiin lakialoitteen n:o 25 mukaisena.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Mietintö ”jaa”, ed. Virtasen ehdotus ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 121 jaa- ja 24 ei-ääntä, 1 tyhjä; poissa 53. (Ään. 3)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

22 § hyväksytään keskustelutta.

24 §

Keskustelu:

Ed. V i r t a n e n : Arvoisa puhemies! Ehdotan, että pykälä hyväksyttäisiin näin kuuluvana: ”Vähintään 1,2 ja enintään 2,8 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävää juomaa ei saa anniskella henkilölle, joka on viittatoista vuotta nuorempi.” Anniskelussa ikäraja olisi siis 15 vuotta.

Ed. S o i n i n v a a r a : Arvoisa puhemies! Vaikka vähittäismyyntiä koskeva pykälä menikin jo ja kotikaljaa voisi 17-vuotiainkin ravintolassa saada, kannatan ed. Virtasen ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

P u h e m i e s : Keskustelussa on ed. Virtanen ed. Soininvaaran kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksyttäisiin hänen edellä esittämänsä ehdotuksen mukaisena.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Mietintö ”jaa”, ed. Virtasen ehdotus ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 117 jaa- ja 26 ei-ääntä; poissa 56. (Ään. 4)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

34 §

Keskustelu:

Ed. V i r t a n e n : Arvoisa puhemies! Hallusapito on ehkä kaikista hauskin juttu, että alle 18-vuotias ei saisi pitää hallussaankaan. Siihen nyt ainakin voisi tulla 15 vuotta. Näyttää siltä, että

keskusta on tähtänyt. Ehdotan, että pykälä hyväksyttäisiin näin kuuluvana:

”Vähintään 1,2 ja enintään 2,8 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävää juomaa ei saa pitää hallussaan tai kuljettaa henkilö, joka ei ole täyttänyt viittätoista vuotta.”

Ed. N i k u l a : Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Virtasen ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

P u h e m i e s : Keskustelussa on ed. Virtanen ed. Nikulan kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksyttäisiin hänen edellä esittämänsä ehdotuksen mukaisena.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Mietintö ”jaa”, ed. Virtasen ehdotus ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 117 jaa- ja 28 ei-ääntä; poissa 54. (Ään. 5)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

42 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimeke hyväksytään keskustelutta.

Eduskunta yhtyy sosiaali- ja terveysvaliokunnan ehdotukseen lakialoitteeseen sisältyvän lakiehdotuksen hylkäämisestä.

Lakiehdotusten toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

4) Hallituksen esitys laiksi kalastuslain muuttamisesta

Hallituksen esitys 68/1997 vp
Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö 5/1997 vp

Mietintö pannaan pöydälle puhemiesneuvoston ehdotuksen mukaisesti seuraavaan täysistuntoon.

P u h e m i e s : Eduskunnan seuraava täysistunto on tänään kello 16.

Täysistunto lopetetaan kello 13.59.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Seppo Tiitinen

